

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 2 fl. (4 coroane).
Pe o jumătate de an 1 fl. (2 coroane).
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiiu

Apare în fiecare Duminecă

INSERTATE
se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.
Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Libertățile ungurești.

(em.) Că libertatea la noi în Ardeal și Ungaria numai pe hârtie înflorește, nu avem lipsă să ne îndoim; au dovedit-o aceasta cei dela putere și o mai dovedesc încă. Îndeosebi națiunea românească a avut și are mai multe privilegii de a se încredința, că aceea-ce numesc Ungurii „libertate” și „constituționalism” nu este decât o adevărată minciună, cu care ei voesc să împăingineze ochii lumii, azi nu prea dedată a privi cu bunăvoință asupririle și tirania, cari nu mai sunt pentru veacul acesta al luminii și al libertății popoarelor.

Ungurii însă nimic nu vor să știe de această libertate, pe care numai lor, cred ei, că se cuvine, ear' celorlalte națiuni, cari n'au fericirea de a fi născute din seminția lui Árpád, nici un drum de libertate nu se dă, fiindcă așa li-e firea de a ține tot binele pentru ei și a împăștia cu largă inimă răul la toate celelalte popoare nemaghiare din Ungaria și Ardeal.

De vr'o 28 de ani încoace, noi Românii și cu noi toate celelalte națiuni nemaghiare am strigat, am protestat, și ne-am văietat asupra știrbirii libertății noastre, asupra sortii triste și grele, ce ni-s'a creat în strămoșeasca noastră moșie. N'au voit însă să ne asculte, căci n'au ei urechi pentru plângerile noastre, ba dimpotrivă am fost și suntem alungați de pe teremul

vieții publice cu totul, limba noastră este huiduită și asuprită, învățăturile noastre nesocotite și împedecate, ne jignesc în afacerile noastre bisericești și școlare, dorurile noastre pentru o deopotrivă îndreptățire sunt călcate în picioare, batjocorite și sugrumate prin fel și fel de mijloace drăcești.

A descrie cu deamănuntul despoierile și casnele ce sufer Românii, ar fi o lucrare, de care ne-ar îngheța negreala în condei.

Dacă voim să ne întrunim, ei nu ne dau voie, dacă le spunem adevărul, atunci toate grozăviile iadului unguresc se deslănțuesc asupra noastră, toți procurorii sunt cu ochii în patru, în opt, în 48, toate temnițele se deschid, pentru a ne cuprinde în intunecul lor.

Suferind însă, noi nu ne-am pierdut nădejdea într'un viitor mai bun. Nu, pentru-că știm cu toții că nu-i suim fără coborîs, nu fiindcă știm cu toții, că Dumnezeu a pus legi naturii și oamenilor, legi vecinice, în puterea cărora toate faptele omenesti își au hotarele lor. Și oare asuprirea noastră, și oare prigonirea ce ni-o fac, să nu-și aibă hotarele ei? Noi credem că da, pentru-că adevărul și dreptatea trebuie să birue asupra răului și nedreptății, așa e legea dela Dumnezeu și de această lege nu se poate scuti nimenea, nici Ungurii, nici Turcii, nici Tătarii, căci pe toți li va ajunge prăpădul lui Dumnezeu, dacă nu vor ține

seamă de această lege, care e cea mai puternică dintre legi.

E adevărat că va trebui să mai suferim din partea lor, e adevărat, că din ce ne apropiem mai înspre cunoștința adevărului și a binelui, tot mai multe sunt goanele și tot mai mari asupririle. Dar' aceasta deslănțuire de păcate nu poate să țină mult, și cei-ce cu neîndreptățirea se indeletnicesc, nu pot decât însuși să-și scrie judecata de moarte.

Noi Românii suntem un popor stăruitor pentru înaintare și învățătură, supus legilor și ordnei, gata spre jertfe pentru ordine, țeară tron și imperație, suntem un popor blând, milos și îndurător, însă de aici să nu judece nimenea, că noi am fi un popor cari nu am avea și cunoștința drepturilor ce ni-se cuvin. Nu cugete nimenea, că suntem un popor amortit, ci mai bine gândească la aceea, că asuprirea prea mare, nu poate decât însuși moartea lor să li-o grăbească.

Suntem blânzi, suntem miloși, suntem îndurători, însă când asuprirea se tot mărește, când cutitul ne dă de os, ne vom scutura cu putere, atunci protestele noastre se vor preface într'un răget înfricoșat și atunci nu se mire și nu încremenească nimenea, dacă mielul se va preface leu, piticul urieș, și robul stăpân.

E vai și amar de călărețul tiran, când ajunge sub picioarele calului seu, va fi zdrobit de picioarele însuși ale calului seu!

FOIȚA.

Același rost.

Același rost de lucru
Ca ieri și azi și mâni,
Sapînd în vatră focul,
Să 'nvîrt fusul în mâni,

Mă prinde dor de ducă
Și-o jale de-a mai fi,
'Mi-aș rupe 'n două furca
Și fusul 'l-aș svîrli.

Ear, focul 'l-aș aprinde
Să ardă 'ncetinel...
Dar' nu pe vatră 'n tindă,
Ci 'n piept... în piept la el.

Maria Cunțanu.

MARTIRILOR ROMÂNI

Horea, Cloșca și Crișan, frânți pe roată
la 15 Februarie anul 1785.

Sculați voi umbre sfinte, martiri ai românimei
Din umbra tristă-a morții de unde locuiți,
Priviți-vă nepoții sub jugul tirănimii
Cum luptă împotriva dușmanilor cumpliți.

Căci astăzi vor Maghiarii prin lanțuri și robie
C'o singură trăsură să șteargă un popor:
Vor ca prin munții nostri, prin văi și prin câmpie
Să nu se mai auză al Romei cânt de dor.

O sutăzece ani în neagra vecinicie
Se duseră, periră, ca negura în vînt,
De când voi umbre sfinte, cu mare bărbăție
Pe roata mișelească, găsit-v-ați sîrșit.

Din sfînta-vă cenușe în cursul ăstui secol
Au răsărit ca iarba mulțime de eroi,
Ce luptă ca să scape o nație de pericol
Să-arete ungurimii, că ei sînt demni de voi.

Al vostru dor ferbinte cu care pîn' la moarte
Luptat-ați ca să rupeți jugul tristei robii,
S'a propagat de-un secol cu multă pietate
În Da-ia străbună, la-ai nației copii.

Ah! Iancu, sfîntul Iancu! cu Dobra și Buteanu,
Cu Balint, cu Axente, Begnescu și alți mulți
Au mai făcut odată să trămure tiranul
Și-uitatul vostru buciom ear' să răsune 'n munți.

Precum dispăre-o umbră când soarele răsare,
În tocmăi dispărut-au și-acestia luptători,
Unitu-v-ați cu toții în fericirea, care
Cu mintea n'o cuprinde sormanii muritori.

Reamintirea voastră în inime române
Trăi-va cât Carpatul, cât lumea va trăi,
Românii 'n totdeauna al vostru sacru nume,
Cu drag, cu pietate, etern îl vor șopti!!!

Pietrile, malul stîng al Dunării, 15
Februarie 1895. (România).

Remus N. Begnescu.

Prigoniri nouă.

Școlarii români cari cercetează școalele ungurești, gimnasil, reale și alte școli, încă nu sunt cruțați din partea Ungurilor, ci sunt și ei prigoniți, căci zis e: „fie-care Român e dușman al statului“, deci dară îi și asupresc cât numai pot, căci inima îi rabdă, ca să facă neplăceri chiar și nevinovaților sursei, cari n'au alt păcat decât, că s'au născut Români.

Pe bieții școlari nu-i mai cruță, ci îi numește turbați, opincari; plata pentru școală le-o îndoieste și ce-i mai sêlbatic, chiar și în atestate le fac neplăceri, nedându-le aceea ce 'li-se cuvine după sporul și după strădania ce și-au pus-o în învățatură.

Mai zilele trecute, când cu începearea milleniului școlarii cei de român au fost siliți să-și pună pe piept pantlici tricolore ungurești, ear' pe un student român dela gimnaziul de stat din Sibiu 'l-au supus la fel de fel de șicanări, amenințându-l chiar și cu alungarea din școală, pentru-că a avut cutezanța de a îndruma pe un alt Român, ca să iee jos pantlica de oare-ce aceea e străină. Profesorii dela gimnaziul acesta și îndeosebi cel de istorie nu se sfiește a viri în tineri ura față de tot ce e românesc, spunându-le că poporul român e prost, e sêlbatic, și câte alte batjocuri cocîșești, de cari numai din gura unui Ungur sau din a unui ungurizat poate să ese.

Nouă nu ne dă voe, ca pe banii nostri să ne ridicăm școale unde să ne creștem copii și ne silesc ca să ne dăm copii în școalele lor, cari în cele din urmă tot din banii nostri s'au ridicat. Acolo copii de Român plătesc îndoit, sunt siliți a îmbrăca zdrențe străine, pălării csárdás, de istorie și limbă românească nici pomană și Ungurii totuși mai au obraznicia a spune și a trimbița în lungul și în latul lumii, că sunt cel mai drept popor sub soare.

O fi, da om cu mintea întreagă nu le-o crede!

Surghiuniri.

Nu este zi în care să nu ne vie la cunoștință câte o nouă prigonire, câte o nouă fărădelege sêvîrșită din partea celor dela putere și a slujbașilor lor. Ca-și-când noi Români nu am avè alte de locuit decât numai temnițele, ca-și-când noi nu am avè altceva de lecuit, decât numai rănile cari nile cășunează loviturile celor fără de milă și fără Dumnezeu. Ei te prigonesc, și ție nu-ți e iertat nici să mocnești, ear' dacă prigonirea aceasta o aduci în lume, ei în loc de a-ți face dreptate mai tare te prigonesc, căci așa le e firea, ca să nu aibă urechi pentru țipetele de durere ale noastre și să nu aibă ochi pentru a vedea fărădelegile ce se țin lanț.

Eată vre-o câteva zale din lungul lanț al blăstămățiilor celor dela putere:

Fostul gendarm din *Szász-Encs*, *Iacob Părășcan*, după-ce a fost batjocorit de slujitorii dela ușa fișpanului din Dej, pentru-că a cutezat a cere o „cârmoasă“ dela dîșii, a fost chemat în 7 Maiu înaintea preturii din *Kékes*, unde s'a luat protocol cu el, călăuzindu-i vorba un tâlmăciu, căci vice-pretorul nici n'a voit să vorbească românește cu el. Apoi 'l-au amenințat cu aspră pedeapsă pentru-că a îndrăznit a publica în „Foaia Poporului“ nedreptatea ce 'i-s'a făcut și îi spuseră, că va fi aspru pedepsit pentru-că nu cunoaște pe cei-ce 'l-au bătut.

Numitul Părășcan ne scrie, că nu va fi atins prin a doua lovitură, ci se va simți vesel, că vede svîrcolirea celor de sus de a lovi în cel mai sărac Român. E trist, când stăpânirea noastră nu dă voe nici să ne plângem, să cerem pâine de acolo, de unde noi, din al nostru avut dăm, ajutam și punem umărul la purtarea sarcinilor statului unguresc.

Îi ustură.

Foile ungurești se nêcăjesc grozav, când le spunem adevărul, ceea-ce se înțelege, nu le vine la socoteală. Și e lucru firesc acesta! Stăpânitorii s'au dedat a nu mai lua în seamă drepturile și cererile altor naționalități din Ungaria și a nu pune nici un preț pe ele. Ei totul pentru ei acaparează, tot binele lor și-l țin, pe când nouă Românilor și celorlalte popoare din Ungaria, nu ne lasă decât dările cele grele și temnițele. E ușor de închipuit deci, că pentru-ce ne ridicăm glasul împotriva lor și a faptelor ce ei sêvîrșesc. Așa am făcut și în nrul 17 sub titlul „*Milleniul e păgân*“. Eată acum ce scrie „*Erdélyi Hiradó*“, o foaie kossuthistă din Cluj:

„Foaia Poporului“ din Sibiu atîță cu patimă în contra milleniului și nu scapă nici un privilegiu, fără-ca să picureze veninul urei de neam în inima poporului românesc nestrîcat dela sate și ușor crezător, neconținut punându-i în față ocârmuirea maghiară și nația maghiară ca pe niște dușmani jurați și de moarte ai Romanilor.

„Acum nu de mult a scris în fruntea foii despre milleniu și spune, că milleniul nici nu e creștin, ci păgân, pentru-că direcțiunea expoziției nu a primit niște cruci trimise de către un oare-care meseriaș din Reșița, despre care au zis că nu sunt vrednice pentru tîrgul de țeară din Budapesta“.

Pe cei dela „*Erdélyi Hiradó*“ îi supără grozav cele scrise de noi și îi supără cu atât mai virtos, fiindcă cele scrise de foaia noastră sunt tot adevăruri, pe cari spunându-le îi scoate din țîțini pe bieții gazetari dela foile ungurești.

Dealtmintrenea bună e și supărarea, căci de prea multă bucurie millenară, tare ne e frică că-și vor perde mințile cu totul.

Magdalina.

*Luna azi e numai pată,
Cerul azi e numai nor,
Și tu torci îngândurată
Visul tîu fermecător.*

*Știu de mult, o Magdalina,
Te-am zărit cu furca 'n prag
Știu că inima-ți e plină
Și 'ți-e sufletul pribag.*

*Că se schimbă ca și norii
Cu seninul peste văi,
Felea, farmecul, florii
Și nădejdea 'n ochii tîu.*

*Cal tîu suflet Magdalina
Flacăra 'n al seu avînt
Precum fâlface-o lumina
La suflarea unui vînt.*

*Al tîu suflet e ca spuma
Și cu-o lacrimă-l topești.
Ah, în sarbădul de-acuma
Dragoste ca din povești.*

Maria Cuntănu.

Cele trei întrebări.

A fost odată un copil foarte cu minte, încât 'i-a mers vestea peste țeri și peste mări.

De vestea copilului a auzit și Împăratul verde și 'l-a poftit să vie la sine și îl întreba trei întrebări, pentru-ca să-l cerce.

Cea dintăiu întrebare fu aceasta: „Câte stele sînt pe cer?“

Copilul zise: „Înălțate împărate, dă-mi o coală de hîrtie, dar' să fie cât se poate de mare.“

Împăratul numai decât îi dăte o coală de hîrtie albă și o peană și cerneală. Și se puse copilul, și făcu și făcu până-ce umplu coala de punctulețe negre.

Atunci copilul zise: „Împărate, atâtea stele sînt pe cer câte punctulețe negre sînt aci pe hîrtie!“ Ei, dar' cine a fost în stare a număra punctulețele?

A doua întrebare fu: „Câte picături de apă se află în mare?“

Copilul răspunse: „Întrebarea aceasta e cu mult mai ușoară ca ceaaltă; numai poruncește, Înălțate Împărate, să oprească să nu mai curgă nici o picătură de apă în mare, nici să ese din ea, căci altcum nu pot număra“.

A treia întrebare fu: „Câte secunde sînt în vecie?“

Copilul răspunse: „Împărate! Într'o țeară departe este un munte de diamant; acolo tot la o sută de ani vine o pasăre foarte frumoasă și își freacă ciocul de piscul muntelui.“

Când se va măcina muntele acela, să știi că a trecut o secundă din vecie“.

Împăratul se miră mult de răspunsurile copilului și îl dăru cu daruri foarte mari.

Boarta, 8 Maiu 1896.

Aureliu Pop,
învățător.

Oprirea adunării.

Pe 3/15 Maiu a fost convocată adunarea membrilor partidului național român, pentru-ca să se sfătuiască asupra tiranicului ordin de nimicire dat de către fostul ministru maghiar Hieronymi. Stăpânirea însă ne-a oprit adunarea, ceea-ce cu toate goanele și prigoanele câte ne vin, totuși nu am așteptat-o. Nu, pentru-că totuși nu ne așteptam la o astfel de batjocorire a legii, pe care chiar aceia ce au adus-o o calcă în picioare.

Legea dă drept fiecărui popor pentru a-și hotărî însuși soarta și pentru a-și regula singur viața în țeară. Aceasta este un drept, pe care stăpânirea numai nouă ni-l răpește, fiindcă așa îi vine la socoteală, că numai pe noi se ne asuprească.

Stăpânirea nu a voit ca să ne lase să ne adunăm, căci zice ea: „în țeara aceasta numai o astfel de adunare este iertată la care pot lua parte și Jidanii și Ungurii, ba și Țigani“. Auzi tu vorbă și înțelepciune ungurească!

În convocarea președintelui Dr. Ioan Rațiu era apriat spus, că membrii partidului sunt chemați, pentru a li-se aduce la cunoștință ordinul de opreliște al lui Hieronymi. Așadar' ori-ce om cu minte sănătoasă poate judeca, că ce fel de înțelepciune piezișe zace în capetele celor dela putere, căci opresc adunarea acelor membri ai partidului național, cărora avea să li-se aducă la cunoștință ordinul de opreliște. Nu Jidanilor, nu Țiganilor, nu Ungurilor avea să li-se facă cunoscut ordinul de oprire, ci singur numai Românilor, cari singuri alcătuiesc partidul național român.

Oprirea adunării este deci o nouă și ne mai pomenită prigonire, pe care numai ținerea la olaltă a noastră o va pute înfrunta. Să fim uniți între noi și atunci îi vom aduce la rînduială pe cei cari astăzi își bat joc de drepturile ce ni-se cuvin!

Earăși procese.

Am cugetat, că doar' pe vremea milleniului stăpânirea maghiară, va înceta cu procesele pentru „ațitare“, dar' vedem că ea și acum ca și mai înainte își pune slujitorii pe brânci, pentru a pedepsi pe oameni, cărora nici prin minte nu le-au trecut a „ațita“ pe Români la ură împotriva lor. În 19 Maiu a avut loc în cetatea goanelor, în Cluj, un nou proces contra învățătorului aruncat din pâne, *Georg Bortos* din *Băița*. „Nimicirea țerii“ sunt tocmai 5 poezii din o carte tipărită la Blaj și anume: Dor de Seghedin, Dor de Vaț, Stai Române în picioare, Martirului, Timpul trecut. Dl Silvestru Nestor, profesor, di-

regător al tipografiei din Blaj, încă va fi pîrît, pentru-că a dat voe ca să se tipărească amintitele poezii.

*

Pe Mercuri în 20 Maiu, dl *Dr. Petru Șpan*, profesor seminarial, deasemenea a fost chemat la procuror, unde de sigur va căpeta vre-o pedeapsă obicinuită, pentru-că a ținut o cuvîntare economică la întrunirea Reuniunii agricole ținută în Mohu, anul trecut. Amănunte vom aduce în numărul viitor.

Ori-cât s'ar înmulți prigonirile contra vorbitorilor și scriitorilor români, ele nu vor fi în stare să înăbușească cu puterea mișcarea națională și lucrarea de împotrîvire în contra purtării sîlbatică a stăpînirii ungurești.

Dela Blaj.

Primum următoarele rînduri, cărora cu plăcere le dăm loc:

Mare spaimă și mare necaz au Ungurii pentru unele lucruri frumoase pentru noi, urite pentru ei, ce s'au săvîrșit în *Blaj*, în noaptea de 10 și 12 Maiu și în 15 Maiu.

În noaptea de 10 Maiu pe „*Peatra Libertății*“ așezată în „*Câmpul Libertății*“, se vedea un steag național român, fâlfâind în aer, ca-și-cum s'ar ruga lui Dumnezeu pentru ajutor nedreptățiiului popor românesc. Nu multă vreme a stat acolo falnicul nostru steag tricolor, căci în ziori de zi doi gendarmi au alergat în ruptul capului pentru a lua „periculoasă“ flamură. Au luat-o, dar' nu au putut lua din inimile noastre simbolul ce-l înfățișează acel steag, adecă iubirea de neam, credința în puterea de viață a neamului românesc și nădejile ce le avem în viitor pentru îmbunarea traiului și a vieții neamului românesc.

Tot în acea zi mai mulți advocați unguri, dimpreună cu frații lor păcătoși, cu Jidanii au cercetat bisericile de-arîndul. Mai întăiu pe cea ungurească au cercetat-o, apoi s'au dus la sinagoga jidovească, unde Ungurii de sigur se vor fi bătut în piept de bucurie, că Jidanii împărtășesc cu ei bucuriile sîrbărilor millenare. După aceea jupânii au dat și pe la catedrala din Blaj, unde în 48 s'a ținut frumoasa vorbire a lui *Bărnuf*. La vedenia acestor ciuhe, corul ca niciodată a tăcut, nevoind să cânte pentru toți trași-împinșii de Ungur și de Jidan, cari nu din iubire față de biserica noastră ne-au cercatat, ci pentru a spiona și apoi a face arătări, după-cum li-e obiceiul.

În 12 spre 13 Maiu ear' s'au văzut două steaguri tricolore românești împlântate în istorica peatră, carea părea ca un moș cărunt pe „*Câmpul Libertății*“. E de însemnat, că acum aceste steaguri nu au fost rupte de către gendarmi, ci de către un servitor al orașului.

În noaptea de 3/15 Maiu peatra a fost păzită de gendarmi și astfel steagurile — în ciuda lor — au fost puse pe podul Tîrnavei, la capătul străzii libertății. Lucru firesc, că acum gendarmii umblă în ruptul capului să afle pe acei bravi Români din Blaj, cari au ținut se-și arete iubirea lor față de neam.

În 17 Maiu s'au adunat apoi studenții în sala de gimnastică, unde au gîngăvit un *student*, un *pedagog*, un *normalist* și o *fetiță*. Slabă preamărire a milleniului din partea unor copii!

I. D.

Să înmulțesc Ungurii!

Să înmulțesc Ungurii, dar' să înțelege, că nu prin suflete curate, ci prin lăpădați, cari pentru un os de ros își vînd pînă și sufletul. Jidanii dau partea cea mai mare dintre cei cari se ungurisează, adecă mai bine zis își ungurisează numele. Se înțelege de sine, că Jidanul și dacă își schimbă numele în „*Kossuth*“ tot Jidan rămîne, cu însușirile lui strămoșești și de cari nu se lăpădă, pentru-că nu-i vine la socoteală a se lăpăda. Mai zilele trecute a văzut lumina și o însemnare a acelor ce 'și-au lăpădat numele și au primit nume unguresc. Eată suma lor: 3 Blau, 4 Deutsch, 3 Friedmann, 8 Goldstein, 4 Gross, 53 Kohn, 23 Klein, 2 Krauss, 10 Löwy, 3 Neumann, 8 Pollák, 4 Rosenberg, 2 Rosenbaum, 2 Rosenthal, 5 Rosenfeld, 2 Silberstein, 11 Stern, 1 Stein, 12 Schlesinger, 3 Spitz, 1 Schönberg, 14 Schwartz, 1 Steiner, 3 Spitzer, 3 Sniger, 2 Teitelbaum, 20 Weiss și 3 Weinberger.

Eată cum și prin cine se sporesc Ungurii! Din 5 milioane ce sînt apoi nu-i mirare, dacă îi auzi lăudându-se, că numărul lor trece preste — 9 milioane. Socotească ei pe toții Jidanii de Maghiari, nouă nu ne pare rău, înmulțească neamul lor și cu petri, tot spre răul lor va fi.

E de mirat însă stăruința lor de a ungurisa pe toți câți nu s'au născut Maghiari, crezînd că prin ungurisarea numelui de familie se va schimba și firea și sângele acelor nemaghiari și apoi când vîd, că Români nu-și schimbă numele, se necăjesc, tună și fulgeră în toate foile ungurești și întreagă ungurimea urlă și îi vine să arunce cu petri în cer să vadă că Christos nu vorbește ungurește. Românul nu-și schimbă numele bucuros și e lucru firesc acesta, căci nu vrea el ca să 'și-l pocească.

Jidanii pot se-și unguriseze numele, pot se-și vîndă neamul, pe care nu-l au, cât vor vrea, noi Români însă nu le vom urma: ori-cât ar dori și ne-ar sili millenariștii.

Muncă și unire.

(em) Un om odată, aflându-se pe patul morții, chemă pe toți fiii la sine și le-a lăsat cu limbă de moarte, ca să sape în livade, ce rămâne de dinsul, că vor găsi o comoară.

Ficiorii s'au pus pe lucru și din zori până în sfîșit au săpat într'una, ca să dea de comoara povestită de fie-iertatul. N'au găsit însă nimica, și întristați că s'au prăpădit atîta vreme s'au apucat și au oblit locul și l'au presărat cu sămînță. Toamna apoi s'au apucat de secerat și ficiorii au aflat comoara bunului lor părinte.

Alt părinte chemă pe fiii sei la sine, căci trăgea de moarte, și voia să le facă testamentul, ca ori-care părinte. Fii veniră și așteptau cu toții cuvintele, poate cele din urmă ale tatălui lor. Acesta luă un mănunchiu de nuiiele legate la olaltă și le întinse la unul fiecare dintre fiii sei ca să le rupă. Să siliră ei, dar' înzădar! Nuiiele nu le-au putut rupe. Le deslegă apoi și luă una în mână, pe care o rupse bătrînul părinte.

Vedeți dragii tatii — le zise părintele — mănunchiul întreg nu l'ați putut rupe, una câte una însă da. Să luați învățătură și bine să vă gândiți! Precum eu, care sînt cu un picior în groapă, am putut să frîng această nuia, tot așa pot și nevoile vieții ca să vă frîngă și bunul vostru train, al fiecăruia dintre voi. Însă precum aceste nuiiele legate la un loc nu au putut fi frînte din partea voastră, cari sînteți în floarea vieții și în deplinătatea puterii, tot astfel și voi dacă veți ține unul la altul veți înoda mai cu ușurință nevoile vieții, dacă veți fi una și veți trăi în dragoste frățească unul cu altul, iubindu-vă și ajutându-vă, muncind și osteneind unul pentru toți și toți pentru unul.

Oare cine nu cunoaște aceste două pilde, oare cine nu poate să pătrundă cu mintea în învățăturile acestora?

Toți sîntem încredințați de adevărul lor, pentru-că trainul și ființa de toate zilele ne face ca să credem în adevărul isvorit din aceste două pilde.

Prin *muncă și unire* au vrut cei doi părinți să-și ferească fiii lor și să le înlesnească trainul vieții. Nu li-a lăsat aur atrăgător, nici alte bunuri trecătoare, ci le-a zis: munciti și fiți uniți, pentru-ca munca voastră cu spor să fie!

Pătania zilnică întărește adevărul celor spuse de bătrînii părinți.

Căci nu e dată dela Dumnezeu, ca omul să se tirască așa numai ca un șerpe, nu a dat Dumnezeu omului mîni, și putere ca să nu se folosească de ele, ci ca să muncească, căci numai așa își va trimite și Dumnezeu darul seu cel binefăcător, care încununează lucrul.

Omul așadar' e făcut pentru a munci, nu numai pentru a împlini voia lui Dumnezeu, ci pentru a-și câștiga cele de lipsă pentru train tignit și lipsit de necazuri.

În vremea de demult mai ușor era trainul, mai multe bogățiile lumești, căci mai puțini erau viețuitorii, și mai mare era partea ce li-se venia fiecăruia. Astăzi însă lumea s'a înmulțit, necazurile încă au crescut și omul tot mai mult trebuie să muncească pentru a-și ușura viața și pentru a înțelege rostul lumii acesteia.

În ziua de astăzi numai muncind din greu, vei pute străbate mai cu ușurință prin ițele necazurilor, căci la din contră te tot afunzi până în cele din urmă vezi numai că te scufunzi.

Ceea-ce munca folosește, ne-o dovedește destul de la înțeles, omul învățat neguțătorul. Vieța, oamenii, lumea, el o înțelege mai lesne, căci lucrul e cea dintîiu și cea din urmă cugetare a lui. El trăește *în, cu și prin* muncă, duce o viață mulțumită, înlesnită, trăește în prisosință și nici vreme de ocară, nici vorbe de cărtire nu mai cheltuiește. E prisosință și îmbelșugare, și zău, nu-ți prea vine să le înlocuești cu alte, mai știu și eu ce?

Dacă ai lucrat și muncit în viața ta, poți fi îndestulit cu tine, că ți ai îndeplinit datorința de viețuitor și de făptuire a lui Dumnezeu, poți să mori în liniște deplină că nu ai furat vremea lui Dumnezeu, iac'asa numai ca un trîntor, care stă în spatele altuia. De ești desnădăduit munca îți alungă supărările, de ești slăbit de boale, ea te înalță și te răcorește, de ești nenorocit ea te înalță. Pace, și bucurie, binecuvîntare și har, belșug și o sumă de bunuri sînt urmări ale muncii.

Munca noastră însă numai așa va fi spornică, când om nu va stăgîni lucrarea omului, ci îl va ajuta și-și va pune și el umărul. Legătura de nuiiele nu unul, ci puterea împreunată a mai multora va pute să o frîngă.

Însă de multe ori, în viața-ne de toate zilele, dat ni-e să vedem, cum răul supune binele. Dela Dumnezeu vine asta? Abună-seamă că nu!

Răul biruiește binele, pentru-că răul de cele mai multe ori nu vine dela unul, ci dela zece, dela o sută, dela o sumă de inși. Cei cu porniri rele se unesc între sine pentru a se hrăni din sudoarea celor buni și harnici.

Cei harnici își ved de ale lor trebușoare, ear' cei răi nici habar n'au de a munci, ci așteaptă privilegiul pentru a da în cel care nu-i ca el.

E oare cel bun mai puțin tare decât cel rău? Nu, Doamne ferește! ci cel bun e deslipit de cei buni, ear' cei răi se unesc între sine pentru-ca cu puteri împreunate să poată supune pe cel bun. Neunirea e răul și răii se unesc, unirea e binele și de unire sînt lipsiți cei buni.

Cam așa stau lucrurile și la bietul popor nostru. El e bun, el muncește până se încovoie, dar' nu se apără de cei răi, adică mai bine zis, nu se știe apără de cei răi și de cele rele.

Cu toții știm, că poporul nostru, trăiește din roadele muncii *grele* a pămîntului și din sucul acesta al ostenelelor plugarului se hrănește un neam întreg de oameni, de aici ciugule străinul, de aici darea.

Muncește poporul nostru, muncește, dar' nu se unește, ca în unire să facă înlesnirea muncii și îmbelșugarea roadelor.

Pămîntul slăbește din an în an și tot mai mică e măsura roadei și tot mai ieftină se face, vitele noastre ajung o marfă ce nu se mai caută, așa de neînsemnat e prețul, sărăcia ne bate la ușă și ne amenință și până-ce Românul „dă ca racul înapoi“ până atunci străinii înaintază pe socoteala noastră și pe relele noastre chibzuiți!

Nu stăm noi de tot rău, nu-i vorbă, dar' nici înainte nu prea mergem, ci stăm locului, lăsând ca vremea se treacă pe dinainte. Și în fața ăstorfel de lucruri, cam ce facem noi? Zău, aproape nimic!

Și să nu mergem așa departe!

Românii din comitatul Sibiiului au înființat o reuniune cu menirea de a *înlesni* înaintarea plugarilor români. Tînta e bună, e măreață și e mîntuitoare tot odată. Ei bine! Celelalte comitate luat-au învățătură dela acesta al Sibiiului? Cu durere trebuie să o spunem, că: *nu*. Dar' Românii din comitatul Sibiiului îndeplinescu și ei datorințele îndestul față de această Reuniune? Facu-se ei membri ai acestei Reuniuni folositoare? Răspunsul: să fac; și dacă vom lua de pildă comuna Porcești, unde ținîndu-se mai zilele trecute o obicinuită adunare agricolă cu scop de a înființa o tovărășie, de abia s'a înscris *un membru* dintre țerani, de unde putem socoti, că nu se prea fac. Pentru-ce? Apoi pentru-că preoții și învățătorii nu-și dau destulă osteneală de a spune poporului foloasele acestei Reuniuni, care voeste să împreune pe Români, ca împreună să-și ajute și împreună să-și caute chipurile de a-și muncii moșioara în mai puțină vreme, cu mai puțină osteneală și cu atît mai mare câștig!

Ne tînguim cu toții că sîntem săraci, că sîntem lipsiți. Sîntem! Căci nu știm să ne ajutăm și nici nu prea vrem să urmăm pe cei-ce știu și vor să ne ajute.

Să ne hotărîm deci strașnic pentru înființarea de tovărășii de felul celor din comitatul Sibiiului, și atunci munca sevrîsită în unire nu va întârzia de a-și aduce roadele sale binefăcătoare!

Dovezi ungurești.

Necăjiți ca vai de ei, Ungurii au ținut, ca se-și arete firea în toată golă-tatea lor. Ei au dorit, ca și Românii se-și lumineze și se-și tămăieze casele cu privilegiul începerii milleniului. Se în-țelege, că Român adevărat nu a putut să facă așa ceva, nefiind aceasta un lucru frumos și românesc, de aceea pătura un-gurească unde numai a putut a spart fe-restrile Românilor, în dragă voe, fără-ca poliția sau gendarmeria să sară în ajuto-rul Românilor batjocoriți de cătră trași-împinșii stăpânirii ungurești.

Eată și vr'o câteva din multele do-vezi cu adevărat ungurești.:

În B.-Ciaba, Ungurii au spart fere-strile caselor învățătorului și preotului ro-mân, pentru-că n'au voit să 'și-le lumi-neze și pentru-că n'au voit să pună steag pe turnul bisericii române.

În Ecica lărmuitorii Unguri au spart ferestrele școalei românești de acolo, fiindcă ferestrele îi erau pline de întunec în noaptea de 10 Maiu, adecă în Dumineca orbului.

În Beiuș au fost sparte ferestrele advocatului Ignat.

Cartea cea neagră.

E dureros lucru, când siliți suntem să aducem la cunoștința cetitorilor noștri și ast-fel de fapte neplăcute, cari nici-decum nu ar trebui se să facă. Faptele neromânești sevîr-șite din partea Românilor, nici-decum nu le putem trece cu vederea, ci le vom însemna aci; tot astfel și numele acelora, cari cu pri-legiul sărbătorilor ungurești au luat parte și s'au dat drept coadă la toporul ce taie în stejarul românesc.

Aceasta o facem numai ca să se aleagă brânza din zăr, oile din capre, ca să ne cu-noaștem oamenii și ca să știm, că în cine avem să ne punem încrederea în toate afacerile noastre, fie bisericești, fie școlare, fie la bănci, fie la reuniuni, fie în reprezentanțele comu-nale, cu un cuvânt pentru-ca de aici încolo să știm pe cine să numim Român și cari sunt nevrednici de pâne, de prescură, de plată românească.

Din comuna *Teiuș* au luat parte la tām-bălăul millenar de acolo următorii: Ciprian Muntean, Dumitru Muntean, Ioachim Popa și Simeon Tontu.

În *Gherla* episcopul Szabó, precum și toți canonicii directorul seminarial și ceilalți părinți evlavioși de sub oblăduirea vlădiciei sale.

Părintele *Ioan Câmpănu* din *Groși*, a ținut predică millenară în Dumineca orbului. N'a putut însă să orbească pe nimenea!

În *Beiuș* au sărbătorit începutul milleniului protopopii A. Antal și V. Papp, advocații Ambrosiu Kreta, Veghő, Erdélyi, Teodor Fassie, și Romul Popp.

SCRISORI.

Făgăraș, 11 Maiu 1896.

Porunca ministrului de a sărbători și Românii nu a prea fost ascultată și cred că nici nu va fi, căci noi nici nu avem lipsă de a nuntă și sărba, fie pe banii noștri, fie pe ai statului. Durere însă, că Maghiarii nu judecă lucrurile așa după-cum sunt, ci se iau după fumuri, batjocorindu-ne și prigonind-ne ca pe niște hoți și făcători de rele.

În 7 I. c. s'a ținut și la noi adunarea sărbătorească a comitatului cu privilegiul mil-leniului la care au fost chemați și mai mulți Români. Ei însă nu au luat parte, afară de vre-o câțiva notari cercuali. După săvîrșirea ceremoniilor, adunarea s'a împrăștiat și s'a luat cătră birtul Lefcovic, unde s'a dat un banchet-millenar. După-ce au ajuns acolo, s'au pus cu toții la masă, și când colo ce să vezi? Sudalme și batjocuri grozave, că nu 'li-s'au ajuns mâncările și beuturile millenare.

Tot în ziua aceasta, cătră seară, musica pompierilor a plecat sub conducerea lui Nathan Jakob și a directorului școalelor civile, cu o ceată de Țigani și cociși, ducând luminiși facile.

După-ce au ajuns în piața Făgărașului, directorul s'a suit pe o masă și a început să istorisească publicului, că cine a fost viteazul Árpád și că prin ce lupte suferitoare au ajuns aceasta zi măreață, că numai Ungurii au ajuns o mie de ani, alte popoare nu, și că numai ei, Ungurii, au dreptul de a suge sucul ostenelelor celorlalte popoare.

Tot în noaptea aceasta cociși Făgăra-șului au spart ferestrele dlui Dr. Ioan Șenchea a cărui case sunt chiar în piață. Dl Dr. Ioan Șenchea nu s'a supus poruncii ca să aprindă luminile în ferestri și pentru aceea nu au încăput Ungurașii de dinsul.

Milleniul.

E știut, că atotstăpânitorii pe toate căile au încercat a câștiga suflete mici pentru lu-cruri mari, ca milleniul. Și au aflat și în comuna noastră Șugag un atare suflet vândut, în persoana notarului Simeon Iancuiescu, care s'a învrednicit a-și pune toate puterile, spre a se sărba milleniul și în comuna noastră curat românească.

A sădit arbori (pe banii bietului Român), ba ca să o facă și mai cu vîrf, a pus la cale și un banchet tot pe cheltuelile comunei. Acesta a fost memorabil prin aceea, că au luat parte preotul local Gligorie Ghib în reverenți — ce numai la sărbători mari obicinuește — și șeful dela gendarmeria din loc provăzut cu lanțuri, pentru a lega pe răsărătorii ace-stei petreceri arangiată de Român pe bani ro-mânești, dar' întru mărirea neamului lui Árpád. Învățătorii însă și între zurăitul lanțu-rilor totuși au cântat „*Deșteaptă-te Române*”.

Slojească această prevenire spre onoare, celui-ce a pus-o la cale! Se vede că nu-și cunoaște poporul, nu însușirea lui de a-i cruța și suferi și alte neplăceri cu cari îl șicanează zilnic. Avis celor-ce voesc a-l ave de notar.

Încă ceva: banchetului, după un circular primit dela mai marii noștri bisericești, 'i-a premers serviciul dumnezeesc.

La această slujbă 'i-a umblat cam rău preotului local, căci nici un cântăreț nu s'a înfătoșat, încât a fost silit ca dînsul să-și cânte și descănte așa, că în urmă ne mai pu-tînd singur a pus patrafirul jos, căutînd pe ulițe în sus și trimițînd oameni după vr'un cântăreț.

Mărgineanul.

Loc deschis. *)

Mulțumită publică.

La propunerea onorabilei direcțiuni a „Institutului de credit și economii „Albina” din Sibiu, adunarea generală a acționarilor, ținută la 28 Martie a. c., a binevoit a vota pentru „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului” un ajutor de 100 fl. v. a.

Ne împlinim o plăcută datorință, aducînd și pe această cale mulțumitele cele mai sin-cere ale Reuniunii noastre, atât onorabilei di-rectiuni, cât și onoraților acționari ai numi-tului institut pentru valorosul sprigin ce-l ofer primei Reuniuni române de agricultură.

Sibiu, în 3/15 Maiu 1896.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului”.

D. Comșa,
preș.

V. Tordășianu,
secretar.

Mai nou.

Archiducele *Carol Ludovic*, fratele Împăratului nostru a răposat Marți în 19 Maiu la 7^{3/4} oare dimineața. El e tatăl moștenitorului de tron Francisc Ferdinand.

*

Dl profesor seminarial *Dr. Petru Șpan* a fost ascultat Miercuri la judecătoria din Sibiu. Ca apărător a fost dl Dr. *Nicolau Vecerde*. Dl *Șpan* n'a fost pe-depsit fiind-că gendarmii pîrîtori n'au putut răsturna dovezile aduse de martorii dlui *Șpan*. Despre acest proces vom aduce amănunte în numărul viitor.

CRONICĂ.

3/15 Maiu. Ziua măreței adunări dela Blaj s'a sărbătorit, așa credem, în toate părțile locuite de Români.

— În Sibiu încă s'a sărbătorit destul de frumos. În preziua mai mulți Români au eșit în pădurea din apropiere, unde s'a încins și o horă românească, ear' Vineri în 3/15 Maiu a avut loc o întrunire în sala cea mare din birtul românesc al lui *Ardean*, locul de în-trunire al Românilor din Sibiu. S'au ținut mai multe vorbiri, care de care mai însufe-țită, potrivit însemnătății zilei de 3/15 Maiu.

— În satele din giurul Sibiiului dease-menea s'a sărbătorit. În unele din ele din zori de zi s'au tras clopotele bisericilor, ba s'au ținut și slujbă dumnezească, după-cum se și cuvine.

— În *Brașov* a fost sărbătorită printr'o în-trunire, la care au luat parte peste 100 de inși.

— În *București* ziua de 3/15 Maiu a fost sărbătorită cu multă însuflețire de cătră studenții din Ardeal. S'au ținut și vorbiri pen-tru izbânda cauzei naționale.

În *Graz* s'a sărbătorit din partea tinerimii române, care a trimis saluturi poporului ro-mân și izbândă luptătorilor sei.

În *Viena* ziua de 3/15 Maiu s'a sărbătorit din partea studenților și a Românilor de acolo cu o mare însuflețire. Ei au trimis „*Tribunei*” următoarea telegramă: „Tinerimea și colonia română din Viena adunată cu privilegiul zilei

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

memorabile de 3/15 Maiu salută foaia partidului național, care totdeauna a reprezentat dreapta și sfânta noastră cauză.

La Craiova, în România, deasemenea a fost o sărbătoare în amintirea zilei 3/15 Maiu, protestându-se totodată și în contra milleniului unguresc.

La Iași, în Moldova, mulțimea ce a luat parte la adunare a fost atât de numeroasă, încât dela alegerea lui Cuza, la 1859, n'a mai fost o așa de mare adunare. Au vorbit N. Culianu, rectorul universității, Ar. Densușanu, A. D. Xenopol, Tanoviceanu, profesori universitari.

În Pitești încă s'a sărbătorit ziua de 3/15 Maiu, protestându-se totodată și în contra milleniului. Au vorbit colonelul Alex. Papadopolu, senatorul Micescu, deputatul Dimancea, avocatul Radilian, Virgil Lupescu, Iliescu Nicolau și alții.

Și în alte multe locuri s'a mai sărbătorit ziua de 3/15 Maiu, arătându-se cele mai nefățărte semne de dragoste Românilor din Ardeal și Ungaria.

Tot mai înspre bine. La stăruința harnicei „Reuniune română de agricultură din comitatul Sibiiului” Joi în 2/14 Maiu s'a înființat în comuna românească Mohu o însoțire de credit rurală sistem „Raiffeisen”, la care s'au înscris peste 200 proprietari, cea-ce numai spre cinstă le slujește țăranilor din Mohu și conducătorilor lor, cari au ajuns a cunoaște foloasele mari ale tovarășilor de felul acesteia. Însoțiri de felul acesteia Reuniunea a mai înființat încă două până acum. Tot în comuna Mohu s'a mai întemeiat și o tovarășie agricolă, care este a 13-a de felul acesteia în comitatul Sibiiului. Bine ar fi, când în fiecare comună s'ar înființa astfel de tovarășii, menite pentru a înainta bunăstarea Românilor.

Contra milleniului. Românii din Ploiești, în România, au ținut în 20 ale lunii mai o mare adunare, în care s'au ținut vorbiri din cele mai înflăcărâte și în cari Ungurii au fost judecați așa după cum sunt. S'a zis acolo „că ei sunt sâlbatici, fioroși și că ei au rămas astăzi tot așa cum erau acum o mie de ani, când ciurdele lor cutropitoare s'au năpustit ca lăcustele pe mănăstirile câmpii ale Panoniei”. Dl Dobrescu a cetit o frumoasă scrisoare de protestare împotriva sărbătorilor millenare, cari pentru noi Românii din Ungaria și Ardeal nu sunt decât un trist privilegiu care ne reamintește suferințele crude ce timp de 1000 de ani le-am îndurat și îndeosebi: omorirea metropoliților români Iorest și Brancovici, frângerea pe roată a vitejilor noștri dela 1784 Horia, Cloșca și Crișan, batjocorirea amintirii viteazului dela 1849, Avram Iancu, despre care Ungurii zic că a fost un hoț, și nu ne dau voie nici măcar să ridicăm un semn de iubire la mormântul lui din banii, pe cari i-am adunat.

În Viena, unde stăpânirea a poruncit, ca 20 de coruri studentești să fie împrăștiate pentru-că studenții icreștini au zis că Jidani nu au cinstă și prin urmare nici că se pot bate cu ei, sute de studenți au ținut o adunare în care cu toții au protestat contra milleniului, strigând cu toții: Piară milleniul unguresc!

În Praga, capitala Bohemiei, deasemenea s'au întrunit peste 500 de studenți bohemi, croați, slovaci, sloveni și sârbi, cari au condamnat aspru milleniul unguresc.

Animale millenare. Mercuri, 1/13 Maiu, s'a văzut pe stradele Sibiiului un cățel,

care purta falnic pe coadă o pantlică tricoloră — ungurească. — În Cluj încă s'a atrănat de grumazii unei mâte o pantlică tricoloră, ceea-ce jupânilor din Cluj le-a stricat apetitul millenar. — În Gherla s'a început milleniul cu joc de măgari, înfățișând de minune măgăriile millenare.

Cuvinte desnădăjduite. Foaia ungurească din Cluj, „Ellenzék”, e necăjită foc, că popoarele nemaghiare din Ungaria nici cu spatele nu vreau să știe de milleniul unguresc. Eată ce serie: Să nu uite tinerimea maghiară, că în propria noastră patrie (nu-i numai a voastră! Red. „F. P.”), care am dobândit-o cu sânge mult și am susținut-o cu lupte grele (noi Românii Croații, Sârbii și Slovaci. Red. „F. P.”), Valahul să muncește cu vinderea de patrie, Sasul necinstește, Croatul batjocorește, (așa vă trebuie Red. „F. P.”) ear' Slovaciul umblă după ajutor străin (minciună Red. „F. P.”) și toate aceste naționalități nemulțumitoare lucră mână în mână, pentru-ca cu ajutor străin să ne nimicească. Și mai înșiră și altele gurăspărții dela „Ellenzék” dar' n'avem cuvinte de mângâiere pentru ei, căci nația lor așa se mănă după-cum 'si-a și sărat.

Concertul sodalilor români. Sâmbătă seara în 16 l. c. s'a dat un frumos concert din partea sodalilor români din Sibiu, la care au luat parte o mulțime din toate păturile societății din Sibiu. Corul l-a condus harnicul învățător Ilarie R. Banciu. Toate punctele din program au fost bine executate, tot așa și declamările dlor Scurtu și Banciu. După concert a urmat joc. „Călușerul” și „Bătuta” au fost jucate de către 12 tineri în costume naționale. Laudă li-se cuvine!

Steagul unguresc. Unele foi ungurești sunt necăjite rău, pentru-că — zic ele — teologii și pedagogii din Caransebeș ar fi aprins steagul unguresc atrănat la casa unui numit Dr. Szörényi, ceea-ce nu-i adevărat. Aprinderea s'a făcut prin scăieți în cari era iască aprinsă și pe cari făptuitorul i-a aruncat în steag, care s'a și aprins, fiindcă sufla vântul și iasca s'a aprins tot mai tare. Doi seminariști au fost arestați, deși nimica nu dovedește vinovăția lor.

— În comuna Bocșa-montană deasemenea au fost sfirticate trei steaguri ungurești, cari erau aninate pe localul primăriei comunale.

Steagul unguresc așadară a fost batjocorit în timpul mai din urmă în următoarele locuri: Zagreb, Belgrad, Caransebeș, Borșa, Budapesta, Turocz-St.-Márton, Bocșa-montană și Hațeg...

Pentru tricolorul unguresc a fost pedepsit zilele trecute un ucenic român meseriaș din Brașov. Ucenicul a luat pantlica ungurească de pe pieptul unui nevoiaș de Ungur. Tot acolo a fost pedepsit și un Sas, fiindcă a avut îndrăzneala de a rupe un astfel de tricolor.

Siluire. Dle Redactor! Vă rugăm a da loc următoarelor, publicate și în „Tribuna”, fiindcă doresc să se publice și în „Foaia Poporului”, care este atât de cetită de către țăranii dela sate. „În orașul Aiud, cu privilegiul sărbătorii millenare din 10 Maiu, teologii calvini și studenții dimpreună cu mai mulți Maghiari, s'au pus de a stricat ferestrele locuitorilor români, ear' pe studenții români i-au silit ca să sârbeze și ei tãmbălăul un-

guresc, silindu-i ca să întîmpine pe fișpanul maghiar cu „Éljen”-uri turbate. Ceea-ce s'a întemplat în biserica română din Aiud mi și rușine se o mai spun. Altecum nu e mirare de cele întemplate, pentru-că și Românii au toate obiceiurile Ungurilor din Aiud. Să le fie rușine Ungurilor din Aiud, dar' și Românilor, cari s'au lăsat amăgiți pentru un pahar de vin!

Ioan Popa.

Pentru tricolorul românesc va fi chemată zilele acestea la poliția din Sibiu, juna Maria Nicoară, pentru-că 'și-a înfrumșetă pieptul cu o pantlică tricoloră națională. Și asta o numesc Ungurii dreptate! Nouă nu ne dă voie să ne purtăm mândrul nostru tricolor, ear' dacă vre-un băiețel rupe pantlica unui Unguraș, atunci toate grozăveniile se deslănțesc asupra lui.

Spor în limba ungurească au dovedit următorii învățători și învățătoare române: Csokány Gyula din Făget, Popovici Vaszelian din Berzova, Brezovány Mihály, Grivásze Kelemen din Năsăud, pe urmă cocoșele învățătoare Albu Maria din Covasna și Zsozsan Zsafia din Zam. Pentru „spor” se înțelege că au fost pricopsiți cu un premiu, după-cum o spune și fițuica „Néptanítok Lapja”.

Examene școlare. Din Boz, protopopiatul Sebeșul-săsesc, ni-se scrie următoarele: La examenul ținut aici, am băgat de seamă, că s'a făcut un spor frumos. Școlarii au răspuns bine din grădinarit, din lucrul de mână, despre impletitul cu nuiile, care lucru nu l-am prea văzut învățându-se în școalele noastre. La sfârșit dl protopop Dobrescu a mulțumit harnicului învățător Rem. Lupescu.

Petru Grecu, june român.

Ticăloșie săsească. Ar fi fost minune mare, ca Sașii să nu iee parte la milleniu, adevă în felul acela iau parte, că se pun 120 de inși din Nou-săsesc (comitatul Sibiiului), pe tren fie și de povară, duc 60 de cai cu ei, un mire și o mireasă și acolo în Budapesta se cunună, adevă se fac de ris și de batjocură înaintea lumii. Nunta s'a și sărbătorit, se înțelege că Hanșii și Honții au avut până-ce au dat cu oala în căne, punând astfel coroană prostiei lor millenare. Cei 60 de cai, de sigur vor fi fost vânduți bine, căci altmintre nu ne putem închipui pe Sași, ca să meargă la Budapesta fără de a face negoț și economie.

Maial. Corpul învățătoare din Seliște, invită la maialul școlar, ce se va ține în ziua a doua de Rosale, ori Duminecă după Rosale, la „Netedu”.

Știri mărunte. Un neguțator din Viena a cumpărat 60.000 de pești din Brăila. Ducându-i spre Viena s'a rupt naia și peștii toți au sărit în Dunăre.

— În orașul Lucern din Elveția s'au îmbolnăvit 6 oameni, fiindcă s'au atins de un papagal, care avea o boală lipicioasă.

POSTA REDACȚIEI.

Mai multora în Mălâncrav, tractul Sighișoarei. Speșele de comasație pentru pământurile eclesiei sunt îndatorate poporeni să le plătească. Faceți deci un arunc pe fiecare familie și plătiți D-voastră. Suma și altfel e destul de mică.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru T. L. Albini sub sechestru: Iosif Marschall.

LOTERIE.

Tragerea din 16 Maiu n.

Timișoara: 27 12 26 5 61
 Viena: 32 82 20 46 53

Tragerea din 20 Maiu n.

Brünn: 5 33 18 58 35

Tirgurile din săptămâna viitoare după cäl. vechiu.

Luni, 13 Maiu: Budapesta, Mănărade, Uzon, Hunedoara, Bodon, Dobra, Jimborul-mare.

Marti, 14 Maiu: Covasna, Ciachi-Ghirbău, Tege.

Mercuri, 15 Maiu: Năsăud, Dej.

Joi, 16 Maiu: Bachnea, Ighiu, Șilimegi, Făgăraș, Cehul-Selagiului.

Vineri, 17 Maiu: Barot.

Sâmbătă, 18 Maiu: Miheș, Morisdorf, Birc.

Calindarul săptămânii.

Zilele	Calindarul vechiu	Calind. nou	Soarele
	Dum. Rosaliilor		răs. ap.
Dum.	12 (+) Pogor S. Duh.	24 + Rosaliile	4 25 7 29
Luni	13 + St. Mța Glicheria	25 + L. Ros.	4 24 7 30
Marti	14 S. Mart. Isidor	26 Filip N.	4 24 7 31
Merc.	15 S. Pär. Pachomie	27 Lucian	4 23 7 32
Joi	16 Cuv. Teod. sfințitul	28 Wilhelm	4 22 7 33
Vineri	17 Apost. Adronic	29 Maximus	4 22 7 33
Sâmb.	18 Muc. Teodot	30 Ferdinand	4 21 7 34

**„Institutul Tipografic“
din Sibiu**

îndeplinește tot felul de lucrări tipografice și îndeosebi tipărește cărți de tot felul, înștiințări de căsătorie, înștiințări de moarte, placate, bilete de vizită, conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile cât se poate de ieftine.

Deasemenea institutul primește în editură cărți școlare și peste tot cărți scrise anume pentru popor, precum sunt povești, snoave, poesii populare, istorioare, romane, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografii scrise în limba poporului și alte deasemenea.

Fiind „Institutul Tipografic“ **avere națională**, bine ar fi, ca Românii acei să-și comandeze cele de lipsă, ear' nu la străini.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000.

Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 10,000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituesc îndată la pesentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin poștă și se efectuează momentan după sosirea comandei.

Direcțiunea institutului.

[397] 10—25

3 medalii de aur
 15 de argint
 12 diplome de
 onoare și recu-
 noștință.

Franz Joh. Kwizda.

Prafurile Korneuburg
 pentru nutrire VITELOR ale lui KWIZDA.

Mijloc dietetic pentru cai, vite cornute și oi.

De 40 de ani se întrebuințează în cele mai multe grajduri, la lipsa de poftă de mâncare, mistuire rea, pentru îmbunătățirea laptelui și augmentarea laptelui dela vaci. [1794] 36—40

Prețul unei cutii 1/1 70 cr., o cutie 1/2 35 cr.

Să se observe bine
 marca și să se
 ceară exclusiv
 fluidul de restitu-
 țune a lui
 Kwizda.

Depozitul principal:
Farmacia cercuală
 Korneuburg l. Viena.

Se capătă în
 toate farmaciile
 și drogueriile
 din
 Austro-Ungaria.

Fabrică de casse.

Am onorul a aduce la cunoștința p. t. publicului, că am mărit atelierul meu și am arangiat o fabrică de casse.

Spre încredințare, că furnizez numai marfă bună și frumoasă, servească împregiurarea, că vând casse fabricate exclusiv numai de mine, și stă în voea fiecărui a se convinge cu prilegiul comandelor în atelier despre bunătatea materialului și conștientiositatea executării.

Încredințând p. t. publicul pe deplin, că atât la cassele nouă cât și la reparaturi și deschideri voi face cele mai ieftine prețuri și voi executa în cel mai conștientios mod toate comandașle, semnez în speranța unei clientele binevoitoare [950] 10—

cu distinsă stimă

Gustav Moess,

strada Poplăcii-mare Nr. 8.

Comunelor bisericesti și politice li-se acoardă și plătierea în rate.

Doi învățacei

se primesc în franzelăria lui
Stefan Moga,
 Sibiu, Strada Trenului Nr. 4.
 [1384] 6—6

Daruri pentru examene școlare.

Cărțile de rugăciuni:

„POARTA RAIULUI”,

exemplarul 20 cr.

și

„CALEA CEREASCĂ”,

exemplarul 50 cr.

se pot procura prin ori-care librar, sau
 direct dela [1432] 3—6

Michail Molnár,

librar în Baia-mare (Nagy-Bánya).

Toemai a apărut și se află de
 vânzare la librăria Institutului Tipografic
 în Sibiu:

CESTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR

și

MODURILE SOLUȚIUNII SALE

în

UNGARIA

de

AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr v. a.

cu trimitere postală 55 cr. v. a.

Prima cassă de păstrare din Perjámos

în Perjámos-Haulikfalva, cu edificiu propriu în piață
 înființată la anul 1872.

Capitalul acțiilor fl. 100.000 = 200.000 coroane.

Fondul de rezervă fl. 11.250 = 22.500 coroane.

Total . . fl. 111.250 = 222.500 coroane.

Se socotesc pentru cambii prima 8 percente.

Ofere împrumuturi ipotecare cât se poate de ieftin.

[1359] 5—6

Direcția primei casse de păstrare din Perjámos.

Coase de tigae, fer vërsat, oțel

de cele mai bune, și pe felelat

Lungimea: 70 75 80 85 90 ctm.

1 dărab fl. —.80 —.80 1.— 1.— 1.—

Ori-ce coasă vëndută la mine **pe felelat**, care nu corespunde,
 se primește înapoi, sau se schimbă chiar și când ar fi fost
 bătută sau folosită. [1431] 1—

Pentru fiecare coasă se dă și o așa numită hârtie de felelat.

La cumpărarea deodată alor 10 bucăți se dă una de bașca pe deasupra.

C. F. JICKELI,
 prăvălie de fer, Sibiu, Piața-mică.

Pentru mașinile cumpărate la mine garanție de 5 ani.

Schimbare de local.

Subsemnatul am onoarea a face respectuos cunoscut publicului din
 Sibiu și giur, că depositul meu de mașini de cusut și atelierul meu de
 reparaturi aflător până acum în **strada Gușterii nr. 6**, se află acum în

Piața-mare nr. 19.

Totodată îmi iau cu tot respectul voia a face cunoscut p. t. publicului,
 că dispun numai de cele mai noue și mai deservite mașini de cusut, cari
 există acum pentru folosința familiilor și pentru scopuri industriale, le-am
 totdeauna în deposit precum și părți întregitoare pentru mașini de cusut,
 cele mai fine oleuri, ace și curele.

Reparaturi

pentru toate mașinile de cusut vor fi ca și până acum îndeplinite în cel
 mai conștient și mai solid mod și pe lângă cea mai ieftină socoată.

Cu cea mai mare stimă

Gustav Dürr,

deposit de mașine de cusut și atelier de reparaturi.

Piața-mare nr. 19.

Nou! Nou!

Mașine de cusut iute „Rundschiffchen“.

Facultatea de muncă 1000 împunsături pro minută cu ajutorul piciorului,
 — 2000 cu ajutorul de forță.

Coasă pe dinainte și pe dindărăt.

Această mașină este cel mai iute și cel mai tăcut metod al mașinilor actuale.

[1422] 2—3

Unicul deposit.

Pentru mașinile cumpărate la mine garanție de 5 ani.